

El grial

“Si almenys l'arquitecte Calatrava li edificara, a la ciutat de les arts, les ciències i els aquaris, un santuari esfèric de bones dimensions, o si li dedicaren l'espai central de Terra Mítica, o en fi, si finalment l'autoritat competent tinguera alguna iniciativa digna de la magnitud de la relíquia. Però no. Serà només, com sol passar, un sant grial d'estar per casa. Una pena.”

Aquesta revista que acaba de fer els quinze anys, de tant en tant ens dóna alguna sorpresa agradable: la sorpresa, en el número de l'aniversari, han estat les pàgines abundants dedicades al sant calze o grial de València, més aviat Calze o Grial, amb sagrades majúscules. Ja eren hores, si bé es mira, que els valencians ens prenguérem amb la seriositat que mereix la nostra relíquia més insignificant. No tenim tantes coses de les quals puguem presumir que som els millors del món, encara que en aquesta trista campanya electoral el partit que ens governa assegura que ja fan o faran que la nostra “comunitat” siga la millor: com la Rioja, supose, o Múrcia o Extremadura: “la mejor”. No sabem en què, però si fóra la millor en alguna cosa, el fet seria universalment conegut i provocaria aplaudiment i influència general d'admiradors. Som els millors en taronges, això és cosa certa, però per l'ample món les taronges nostres resulten ser més espanyoles que reconegudament valencianes. Som els millors en un *pasodoble* que comença “*Valencia es la tierra de las flores, de la luz y del amor*”, però em fa tot l'efecte que ja no el canta ningú. Tenim el millor poeta europeu del segle XV, que no és poca cosa, però a la capital del regne no té ni gran monument, ni plaça ni carrer cèntric ni bona i gran avinguda, únicament un tros penós de carretera. No com el Cid Campeador, celebrat amb estàtua i avinguda per la ciutat que saquejà, i no com Blasco Ibáñez, cim de la narrativa universal del segle XX, com sap tothom i les institucions proclament i financen.

Podíem ser els millors en sants miraculosos, com Sant Vicent Ferrer, però només els mateixos valencians ho valoren i ho celebren. Som els millors fent falles, però és com dir que a Munic són els millors bevent cervesa en públic: no hi ha competència digna de tal nom. De manera que, si fórem assenyats i pràctics, mirariem de fer-nos famosos amb allò que tenim de vertaderament únic i més alt: la millor relíquia del món, la número u de les relíquies, el Sant Grial de la Seu de València. Poca broma. Reconec que jo –fa poc ho recordaba en un altre paper– tinc una debilitat particular per les relíquies il·lustres, i en el meu inventari de peces vistes i visitades en figuren algunes de molt considerables. Com

ara l'ampolleta amb gotes (seques) de llet *ex Maria Virgine*, que es pot o es podia contemplar a Santa Maria la Major de Roma, al costat d'un pèl autèntic de la burra del pessebre de Betlem. He vist fa poc el plat on li va ser servit a Herodes el cap tallat del Baptista, i tindria una molt llarga llista de trossets de la Vera Creu, claus del mateix instrument, espines de la corona, i multitud de cranis, fèmurs, mòmies completes, i altres recordatoris del poder de la fe. Però com el nostre Calze, cal dir que no n'hi ha cap. És peça singular, irrepetible, ni més ni menys que l'emblema de la nostra redempció, i tot el que vostès i la teologia hi vulguen afegir. És, fins i tot, més que el mocadoret amb llàgrimes de la Mare de Déu, que ma mare assegurava que es conserva a la mateixa catedral valenciana, però que jo confesse que no he pogut veure mai.

El mal, el problema històric, és que els valencians no tractem seriosament i eficaçment els recursos propis, siga la llengua, l'economia, la geografia o la política. Mireu si no els gallecs, quin negoci admirable han muntat amb el sepulcre impossible d'un apòstol: segles d'atracció turística, el camí de Santiago, el far de l'occident, el Xacobeo, el botafumeiro. don Manuel Fraga i tot el que vulgueu demanar. O la ciutat de Torí amb un llençol tan dubtós, o tan cert, com el nostre grial valencià: la fama mundial, milions de visitants, i totes les televisions dedicant-los reportatges. En altres terres, allà on tenen una dent de Buda o un pèl de la barba del Profeta, poden pensar el profit que li trauen al tema. I ací, a casa nostra, res de res: ni un mal reportatge, ni un hotel, ni una pel·lícula, res. A finals de segle passat, tinc entès que alguns wagnerians locals, dirigits per un músic italià el nom del quan no recorde, es reunien alguna vegada a la catedral de València moguts per l'evocació de Parsifal, i allà es va acabar tot. Ni Indiana Jones, ni Walter Scott, ni ningú, van saber mai que el Grial es podia simplement visitar a València, que no calia continuar buscant. Si almenys l'arquitecte Calatrava li edificara, a la ciutat de les arts, les ciències i els aquaris, un santuari esfèric de bones dimensions, o si li dedicaren l'espai central de Terra Mítica, o en fi, si finalment l'autoritat competent tinguera alguna iniciativa digna de la magnitud de la relíquia... Però no. Serà només, com sol passar, un sant grial d'estar per casa. Una pena.